

בנק ישראל

דין וחשבון

2010

אדר ב' התשע"א - אפריל 2011

זכויות היוצרים בפרסום זה שמורות לבנק ישראל.
הרופה לצטט רשאי לעשות כן, בתנאי שיציין את המקור.

סדר ועיצוב: יחידת ההוצאה לאור, בנק ישראל
נדפס בישראל
בדפוס איילון בע"מ, ירושלים

ISSN 1565-3250

מס' קטלוגי 3271311008/1

www.bankisrael.gov.il

תוכן העניינים

פרק א' המשק והמשבר העולמי

1	ההתפתחויות העיקריות.....
2	הסביבה העולמית.....
5	המשק הישראלי
10	המדיניות הכלכלית.....
16	רמת הפיתוח של המשק הישראלי בפרספקטיבה רחבה.....
23	

פרק ב' התוצר, השימושים וענפי המשק

1	ההתפתחויות העיקריות ותנאי הרקע
30	הביקוש המצרפי, התוצר והיבוא.....
36	פער התוצר ושער החליפין הריאלי.....
42	החיסכון, ההשקעה והחשבון השוטף
44	תיבה ב'-1: בחינת המיתאם בין הפרודוקטיביות היחסית לשער החליפין הריאלי על פני זמן
46	ענפי המשק.....
50	תיבה ב'-2: תרחישים לגידול מצבת חדרי המלון בישראל לשנים 2011-2015
74	תיבה ב'-3: מבנה התחבורה המטרופולינית בישראל בפרספקטיבה בין-לאומית.....
86	

פרק ג' האינפלציה והמדיניות המוניטרית

1	המדיניות המוניטרית.....
94	המחירים.....
110	מצרפי הכסף.....
116	המקורות לשינוי בבסיס הכסף וכלי המדיניות המוניטרית.....
118	

פרק ד' המערכת הפיננסית ויציבותה

1. מגמות במערכת הפיננסית המקומית ב-2010 וסיכונים לעתיד.....122
- תיבה ד'-1: מדיניות מקרו-יציבותית.....133
- תיבה ד'-2: מדיניות מקרו-יציבותית: יחס הון מחזורי.....136
2. רפורמות ולקחים המיושמים בעולם בעקבות המשבר
וההיבט הישראלי.....138
3. האשראי למגזר הפרטי הלא-פיננסי ושוק אג"ח החברות.....145
4. שוק המניות.....154
5. המוסדות הפיננסיים.....155

פרק ה' שוק העבודה

1. ההתפתחויות העיקריות.....165
2. הביקוש לעבודה.....169
3. היצע העבודה, האוכלוסייה בגיל העבודה וכוח העבודה האזרחי.....170
- תיבה ה'-1: השפעת שינוי חוק גיל הפרישה על השתתפות בני 50 ומעלה
בכוח העבודה.....171
4. התעסוקה והשכר.....176
5. האבטלה.....181
6. מדיניות הממשלה ושינויים מוסדיים.....184
- תיבה ה'-2: השכלה ותעסוקה באוכלוסייה החרדית.....188

פרק ו' הממשלה הרחבה, תוצריה ומימונם

1. המדיניות הפיסקלית.....194
2. הגירעון מנוכה המחזור.....200
3. ההוצאות הציבוריות.....201
4. ההכנסות ממסים.....203
5. תקציב הממשלה ויעד הגירעון.....207
6. שירותי הממשלה ויעדיה.....209
7. החוב הציבורי ומימונו.....214
- תיבה ו'-1: השכר הריאלי ברוטו ונטו של שכירים בעשור האחרון.....219
- תיבה ו'-2: העלות התקציבית של הסדר פנסית החובה.....223
- תיבה ו'-3: מסים סביבתיים.....226

פרק ז' מאזן התשלומים

1. החשבון השוטף.....232
2. החשבון הפיננסי.....244
- תיבה ז'-1: "מדד התנגדות" (Resistance Index) ליבוא הון,
השוואה בין-לאומית250
- תיבה ז'-2: האם המשק הישראלי יחלה ב"מחלה ההולנדית"?258

פרק ח' סוגיות במדיניות הרווחה

1. העוני ואי-השוויון בהכנסות והמדיניות לצמצומם.....266
2. פערים בהישגים הלימודיים ומדיניות העדפה מתקנת
בחינוך היסודי.....288

רשימת הלוחות

פרק א'	המשק והמשבר העולמי
לוח א'-1	ההתפתחויות העיקריות בארץ ובעולם, 2007 עד 2010..... 3
לוח א'-2	ההתפתחויות במהלך השנים 2009 ו-2010..... 11
לוח א'-נ-1	המשק הישראלי - עובדות בסיסיות, 2001 עד 2010..... 27
לוח א'-נ-2	אינדיקטורים כלכליים - השוואה בין-לאומית, 2000 עד 2010..... 28
פרק ב'	התוצר, השימושים וענפי המשק
לוח ב'-1	המדדים לפעילות הכלכלית, 1999 עד 2010..... 31
לוח ב'-2	התפתחויות עולמיות, 2000 עד 2010..... 32
לוח ב'-3	המקורות והשימושים, 1999 עד 2010..... 36
לוח ב'-4	התפתחויות במהלך השנה, 2009 ו-2010..... 37
לוח ב'-5	היצע התוצר העסקי, 1999 עד 2010..... 41
לוח ב'-6	המאפיינים של ענפי המשק, 2005 עד 2010..... 51
לוח ב'-7	התפתחות הייצור והמכירות בתעשייה, 2004 עד 2010..... 52
לוח ב'-8	סך כל היצוא הישראלי והסחר של ארה"ב, 2009 ו-2010..... 54
לוח ב'-9	מדדים לפעילות התעשייה, 2010..... 56
לוח ב'-10	משקל התוצר והמועסקים בתעשייה על פי עתירות הטכנולוגיה 57
לוח ב'-11	ענף הבנייה - נתונים נבחרים, 1997 עד 2010..... 60
לוח ב'-12	לוח הזמנים משיווק הקרקע ועד גמר הבנייה - תרשים זרימה..... 63
לוח ב'-13	הרכב המועסקים בענף הבינוי, 2006 עד 2010..... 68
לוח ב'-14	אינדיקטורים לפירון בענף הבנייה, 2006 עד 2010..... 68
לוח ב'-15	השינוי במימון ענף הבנייה בשנת 2010,..... 71
לוח ב'-16	מדדים עיקריים להתפתחות המסחר והשירותים, 2004 עד 2010... 72
לוח ב'-17	מדדים עיקריים להתפתחות בתחבורה ובתקשורת, 2010..... 79
לוח ב'-18	ההשקעות בתשתית, 1995 עד 2010..... 81
לוח ב'-19	נתונים תפעוליים על נמלי ישראל, 2001 עד 2010..... 82
לוח ב'-20	היכולת הנקובה של ייצור החשמל בחברת החשמל לפי סוגי דלקים לסוף שנה, שנים נבחרות..... 85
לוח ב'-21	התפלת מים..... 86
פרק ג'	האינפלציה והמדיניות המוניטרית
לוח ג'-1	אינדיקטורים עיקריים להתפתחות האינפלציה והמדיניות המוניטרית, 2005 עד 2010..... 95
לוח ג'-2	הריביות - הנומינלית והריאלית - הציפיות לאינפלציה ועליית המחירים, 2005 עד 2010..... 97
לוח ג'-3	מחירי היבוא, שער החליפין והמחירים לצרכן, 2004 עד 2010..... 112

115.....	התפתחות המחירים לפי רכיבים שונים, 2002 עד 2010	לוח ג'-4
117.....	שיעורי השינוי במצרפי הכסף, 2004 עד 2010	לוח ג'-5
119.....	המקורות לשינוי בבסיס הכסף, 2005 עד 2010	לוח ג'-6
	הכלים המוניטריים - פיקדונות מוניטריים, הלוואות מוניטריות	לוח ג'-7
120.....	ומק"ם, 2007 עד 2010	

פרק ד' המערכת הפיננסית ויציבותה

	אינדיקטורים עיקריים ליציבות המערכת הפיננסית בישראל,	לוח ד'-1
123.....	2005 עד 2010	
128.....	התפלגות תיק הנכסים הכספיים של הציבור, 2005 עד 2010	לוח ד'-2
	התפלגות הנכסים העיקריים בתיקי המשקיעים המוסדיים,	לוח ד'-3
129.....	2007 עד 2010	
	הנפקת ניירות ערך ברוטו בארץ של המגזר העסקי בישראל	לוח ד'-4
131.....	לפי סוג הנייר, 2007 עד 2010	
143.....	המשקיעים המוסדיים - ההתפתחויות העיקריות, 2007 עד 2010	לוח ד'-5
146..	התפלגות האשראי למגזר הפרטי לפי סוג המלווה, 2006 עד 2010	לוח ד'-6
156.....	מדדים לביצועי הבנקים, 2006 עד 2010	לוח ד'-7
	ריכוזיות האשראי לפי גודל ההלוואה ולפי ענפי המשק	לוח ד'-8
160.....	בשנים נבחרות	

פרק ה' שוק העבודה

	אינדיקטורים עיקריים לשוק העבודה (העלייה או הירידה לעומת	לוח ה'-1
167.....	השנה הקודמת), 2006 עד 2010	
168.....	אינדיקטורים עיקריים לשוק העבודה (אלפים), 2007 עד 2010	לוח ה'-2
170.....	משרות פנויות במגזר העסקי, 2010	לוח ה'-3
176.....	המועסקים במשרות חלקיות, 2002 עד 2010	לוח ה'-4
178.....	המועסקים לפי ענפים נבחרים, 2006 עד 2010	לוח ה'-5
	משרות השכיר והשכר למשרת שכיר לפי ענפים נבחרים,	לוח ה'-6
179.....	2007 עד 2010	
	משרות השכיר והשכר הריאלי למשרת שכיר לפי תת-מגזר	לוח ה'-7
181.....	בענפי השירותים הציבוריים, 2007 עד 2010	
	ההוצאה הממשלתית על המדיניות הפעילה	לוח ה'-8
185.....	בשוק העבודה, 2005 עד 2010	

פרק ו' הממשלה הרחבה, שירותיה ומימון

	הרכיבים העיקריים של הכנסות הממשלה הרחבה והוצאותיה,	לוח ו'-1
196.....	2000 עד 2010	
201.....	הגירעון מנוכה המחזור של הממשלה הרחבה, 2002 עד 2010	לוח ו'-2

שיעורי הגידול הנומינלי של ההוצאה הציבורית בישראל,	לוח ו'-3
2005 עד 2010 203	
התפתחות גירעון הממשלה, הכנסותיה והוצאותיה,	לוח ו'-4
2003 עד 2010 208	
רכיבי הסטייה מהתקציב המקורי של הממשלה לשנת 2010	לוח ו'-5
209 אינדיקטורים להיקף השירותים הציבוריים בישראל וממוצע	לוח ו'-6
מדינות OECD, 1995 עד 2010..... 211	
215 השינוי ברכיבי החוב הציבורי ברוטו ביחס לתוצר, 2009 ו-2010	לוח ו'-7

פרק ז' מאזן התשלומים

232 אינדיקטורים עיקריים למאזן התשלומים, 2003 עד 2010	לוח ז'-1
היצוא והיבוא של ישראל, מדינות OECD ומדינות BRIC במהלך	לוח ז'-2
236 המשבר וההתאוששות.....	
התפתחות רכיבי היצוא מישראל ורכיבי היצוא והיבוא של	לוח ז'-3
238 מדינות OECD במהלך המשבר וההתאוששות	
239 המשקל של מדינות אסיה ביצוא הישראלי	לוח ז'-4
242 השינוי במחיר היחסי של יבוא הסחורות, 2001 עד 2010	לוח ז'-5
243 המשבר וההתאוששות - היבוא לישראל והיבוא למדינות OECD	לוח ז'-6
245 החשבון הפיננסי של ישראל, 2006 עד 2010	לוח ז'-7
התפלגות ההשקעות הישירות של תושבי חו"ל בישראל לפי	לוח ז'-8
252 העתירות הטכנולוגיות, 2007 עד 2010	
מאזן הנכסים וההתחייבויות של ישראל בפועל והערך החזוי	לוח ז'-9
256 על פי הרמה במדינות OECD, 2009	

פרק ח' סוגיות במדיניות הרווחה

267 מדדי עוני, 2002 עד 2009/10	לוח ח'-1
שיעור התעסוקה וההכנסה הממוצעת מעבודה שכירה לפי קבוצות	לוח ח'-2
269 אוכלוסייה בקרב גילאי 25-64, שנים נבחרות	
ממדי העוני היחסי לפי מאפיינים שונים וקבוצות אוכלוסייה	לוח ח'-3
272 נבחרות - נפשות, 2009/10	
274 מאפייני התעסוקה, השכר והעוני, 2009/10	לוח ח'-4
277 מדדי אי-שוויון, 1997-2009/10	לוח ח'-5
278 חלק החמישונים השונים בהכנסות, 1997-2009/10	לוח ח'-6
280 פירוק מדד ג'יני לפי מקורות ההכנסה, 2004 ו-2009/10	לוח ח'-7
283 מדדי מדיניות עיקריים, שנים נבחרות	לוח ח'-8
שיעור ההתערבות הממשלתית מתוך ההכנסה הפנויה,	לוח ח'-9
284 2002 עד 2009/10	